

2020. aasta aruanne

Muuseumi külastajate arv vähenes koroonapiirangute tõttu 74%, jättes 2019. aastaga võrreldes alles vaid veerand külastajatest. Samuti vähenes tasuliste programmide ja ekskursioonide arv, kuigi mõne muuseumi lõikes need numbrid hoopis kasvasid. Näiteks Kiek in de Köki kindlustustemuuseumis kasvas tasuliste ürituste arv (2019 – 54, 2020 – 109), samuti kasvas ekskursioonide arv (2019 – 111, 2020 – 263). Üritused ja ekskursioonid toimusid võrreldes 2019. aastaga väga väikestele gruppidele, see aitas vähendada viiruse leviku riski. Kalamaja muuseumi korraldatud ekskursioonidest võttis 2020. aastal osa 1214 inimest. Muuseumi omatulu kahanemist kompenseeris Kultuuriministeeriumi poolt antud toetus COVID-19 puhangust oluliselt mõjutatud muuseumide jätkusuutlikkuse tagamiseks. Aktiivselt on otsitud ja leitud võimalusi tulu kasvatamiseks erinevate projektide koostamise abil. Eesti muuseumide kiirendist said toetust Vene muuseum, et hakata välja töötama Tallinna Vene muuseumi kontseptsiooni ja Fotomuuseum digitaalse võimekuse arendamiseks.

Tallinna Linnamuuseum ja tema filiaalid olid Covid-19 tõttu suletud 12. märtsist kuni 17. maini 2020. Sel ajavahemikul kaasati muuseumitöötajaid töösse kogudega. Mitmed külastusjuhid õpetati välja tegema sisestusi muuseumikogude andmebaasi MUIS ning nii sai kogude sisestamisega jõudsamini edasi. Samuti tegelesid külastusjuhid meenete valikuga ning venekeelsed külastusjuhid aitasid kaasa tõlketööde edenemisele.

Kodukontorist jätkati näituste ettevalmistamisega – Kiek in de Köki kindlustustemuuseumis oli kavas sügisel kahe näituse avamine. Oktoobris – kunstnike Kristjan ja Paul Raua sünniaastapäeval – avati Neitsitorni II korrusel näitus „Neitsitorn kui kunstitempel“ (kuraatorid Risto Paju ja Tõnu Pedaru, kunstnik Jaagup Roomet). Linnalooma näitus pidi avanema Kiek in de Kökis 26. novembril, kuid uute koroonapiirangute tõttu avatakse alles 26. jaanuaril 2021.

Linnamuuseumis (Vene 17) avati vahetult enne kevadiste koroonapiirangute algust näitus „Kogu ja lugu 2. Epp ja Madis Eelmaa: koos itta ja läände“, kuraator Anne Ruusaa, projektijuht Pia Ehasalu. Näituse lahtiolekut pikendati kahel korral, kuid siis jäi see samuti sügisestest piirangute rägastikku. Kaks sügisest kavandatud näitust – Dörnse saali uuendus ja „Kõlvatu Tallinna“ näitus – on mõlemad lükatud 2021. aastasse. Sügisestest piirangutest tingituna pandi rõhk ülipopulaarsete „Sekskursioonide“ läbiviimisele vanalinnas.

Välituristide voo teenindamise asemel orienteeruti ümber spetsiaalselt kohalikele elanikele suunatud programmide väljatöötamisele ja kohalike elanike vanalinnas käimise harjumuse taastamisele. Töötati välja virtuaalseid haridusprogramme ja virtuaalekskursioone ning sügishooajal korraldati temaatilisi ekskursioone vanalinnas: „Esimene ja vanim Tallinnas“, „Kriminaalne Tallinn“, „Jalutuskäik bastionide peal ja all“, „Filmitud Tallinnas“ ning Kiek in de Köki kindlustustemuuseumis „Kummitustuur“. Venekeelsete online haridusprogrammidenäi töötati välja „Tee joomine“, „Vana Toomase CV“, kummitustuur ning projekti Kultuurisamm veebiloengutena Tallinna vene muuseumi maja ning vene kaupmehi tutvustavad materjalid.

2020. aastal jätkus näitustega kaasnevate sisuprogrammide loomine, mis võimaldas luua näitustele lisandväärtust. Populaarsed olid Fotomuuseumis korraldatud portree teema-aasta loengud, lühituurid ja töötoad. Fotomuuseum valmistas ette kaks mahukat trükist: raamat „STODOM“ (ilmus 01.2020, koostaja Tanel Verk) ja „Päev Tallinnas“ (ilmus 12.2020, koostaja Annika Haas).

Kui üldiselt jäi Linnamuuseumi filiaalides seoses koroonakriisiga alles ca veerand külastajatest, siis lastemuuseumis Miiamilla langes külastajate arv 50%, mis näitab, et hoolimata kevadisest suletud perioodist olid lapsed koos oma saatjatega truud muuseumikülastajad. Muuseumi suletud ajal valmistasid Miiamilla töötajad muuseumi välialale keksumängude mustreid, et suunata lapsed väljas lõbusaid harrastusi leidma.

LoQuiz äpis loodi tasuta nutimäng Kadrioru pargi alal „Ajahäkkerid Kadrioru pargis“ eesti ja vene keeles. Äpp võeti kasutusele muuseumifestivali „Avatud mänguväljad“ raames, mille eestvedajaks oli Vene muuseum. „Avatud mänguväljad“ nomineeriti Eesti muuseumide aastaauhinna eriauhinnale.

Linnamuuseumi muuseumiarenduse peamine rõhk oli 2020. aastal Kalamaja muuseumil. Aasta alguses töötas muuseumi meeskond välja uue ekspositsiooni kontseptsiooni. Aasta jooksul on korraldatud

Kalamaja kogukonna intervjuerimisest ning tekstide transkribeerimisest saab samuti osa muuseumi uues püsiekspositsioonis. Septembris 2020 läks Kalamaja muuseumi maja ametlikult remonti. Sellest hoolimata on toimunud aktiivne näitusetgevus linnaruumis – valminud on mitu väliruumi näitust ning jõulude ajal avati Kotzebue 16 aial jõulukalender.

2020. aasta märksõnaks Tallinna Linnamuuseumis oli juhtimiskriis ning sellele järgnenud koroonakriis, mis mõjutasid olulisel määral muuseumi tööd. Keeruline aasta tõi endaga kaasa muutusi meeskonnas – direktori vallandamine, ametist lahkusid arendusjuht, vene muuseumi juhataja ja giid-kuraator –, kuid samas ka keskendumise uutes tingimustes ellujäämisele. 2020. aasta alguses muuseumis läbi viidud põhjaliku siseauditi tulemuste analüüs ja probleemide lahendamine jäi aasta teise poole. Muuseumi vakantseid ametikohti hakati täitma alates novembrist, pärast uue direktori Heli Nurgeri tööle asumist 29. oktoobril 2020.

Heade soovidega

Heli Nurger
direktor
Tallinna Linnamuuseum

